

L' HORITZÓ

ANY 1 : NUM. 2

Barcelona, 10 d'agost del 1935

PREU : 20 CTS.

INICIAL

Ni habilitats ni indiscrecions

Amb aquest punt de morbós que assoleixen a voltes les insis-tències sobre temes obscurs i de marge reduït, tota la premsa catalana ha girat aquests darrers dies a l'entorn d'unes declaracions fetes per un diputat de l'Esquerra sobre pretesos punts de vista d'una rellevant personalitat de les esquerres espanyoles amb relació a l'Estatut i a la política catalana.

L'HORITZÓ digué en el seu número passat el que podia dir. La cosa, per la seva procedència i per la varietat de rectificacions aparegudes al seu voltant, creiem que moriria en els seus propis límits sense altres conseqüències que les d'un vehement desig d'espertar. Tothom sap el que és una indiscreció remoguda per impacients afanys de notorietat. En això no s'equivoca ningú. Vingudes les esmenes i les modificacions oportunes, la premsa ha restituit sense esforç, el que volia ésser un nívol cegador a l'efimera polseguera d'una tarda d'estiu.

"La Veu de Catalunya" però, diferint de l'actitud dels altres diaris, s'ha resistit a abandonar el tema i l'ha passejat profusament per les seves pàgines amb la insistència del qui creu haver trobat una mina que li donarà saó i substància. La mina de "La Veu", però, com la majoria de les seves troballes d'aquests darrers anys, és buida. No s'adona que furga en terreny eixarreit i que despèn energies inútilment. No és en aquest tema que resarà les romanalles del seu crèdit. L'opinió que voldria interessar està curada d'interpretacions hàbils i de diagnòstics i sibillins. Que vagi fent prodigis de malabarisme contraposant textos de discursos i d'editorials de diari. Què en quedaria de la política de l'òrgan de la Lliga si cadascú fes igual amb els seus escrits? I amb les actituds dels seus representants? ...

... No és amb temes com aquest que es pot treure punta. Si els dies no li deparen motius més substancials farà poca fortuna. ...

Llegiu "L'Horitzó"

Encara que fos certa la versió "ni tan siquiera para tratar de restablecer el Estatuto, pues no tendría ninguna garantía acerca del cumplimiento del mismo", origen de tot aquest enrenou i atribuida al senyor Azaña. Ell podria, si es vol, dir això. Com el senyor Lerroux ha pogut dir a "La Vanguardia", contestant un redactor sobre quan tornaria a Catalunya al gaudi ple del seu règim autònom: "Cuando el Estado tenga la seguridad de que los encargados de administrarlo y velar por él no han de hacer mal uso del poder oficial de que necesariamente han de estar investidos; cuando podamos ofrecerles a los catalanes la garantía de que disfrutarán del régimen autonómico sin el peligro de que su conquista ha de alentar las más desatentadas ambiciones y los más absurdos sueños de antiespañolismo."

Encara que es llancin al vent aquestes declaracions, la Constitució de la República en el seu article 11, diu: "Una vez aprobado el Estatuto, será ley básica de la organización políticoadministrativa de la región autónoma, y el Estado español la reconocerá y amparará como parte integrante de su ordenamiento jurídico."

Llegiu "L'Horitzó"

C R I T I C A

Si se'ns demana el judici que ens ha merescut a nosaltres el primer número de L'HORITZÓ, contestarem francament i sense palliatius que no ens ha agradat gaire. Els començaments d'una nova publicació sempre són difícils; però ho resulten molt més en les circumstàncies actuals i amb un setmanari de la ideologia del nostre. Prescindint de les errades materials, inevitables en els primers moments, que converteixen en laiques les manifestacions líriques del renaixement català, fan anomenar Bareiber el socialista Beraibar, que el bon sentit del lector subsanarà; hi ha el fet de major importància dels articles que no poden publicar-se sencers i aquells dels quals no arriba a publicar-se ni una ratlla. Això no fa solament que pugui quedar desvirtuat el sentit d'un article, sinó que ocasioni un desequilibri en el volum i intenció de l'original publicat. Aquest era el principal defecte del nostre primer número; resultava obligadament poc ponderat quant a la tendència de les matèries; qüestions internes de partit prenien, per motius forçosos, una extensió excessiva amb detriment dels altres objectius que figuren en el programa del setmanari.

L'exposició als nostres lectors de les dificultats que motivaren aquests defectes, no es deu a un ingenu desig d'excusa; és per a fer un advertiment interessant. El de què es fa cin càrrec de les circumstàncies en què hem d'escometre l'empresa difícil de donar vida al nou periòdic, i excusin la manca de sentit o la intenció desfigurada per les omissions d'algun article, i el desequilibri o desproporció que pugui haver-hi per les substitucions forçoses, en les matèries tractades. El propòsit, el to —i confiem en què l'eficàcia del setmanari—, no podran sortir, doncs, d'un article o d'un número isolat; aniran concretant-se en la continuïtat constant i voluntariosa de l'obra empresa.

L' HORITZÓ

Política, Economia, Art, Lletres, Treball, Educació, Ciències, Necessitats del camp i de la Ciutat.

COL·LABORADORS:

Carles Pi Sunyer | Humbert Torres
Jaume Serra Hunter | Josep Puig Pujades
A. Rovira i Virgili | Pere Cavallé
Joan Puig i Ferrer

Sebastià J. Arbó, Aurora Bertrana, Xavier Benguerel, J. Camps Arboix, J. Carner Ribalta, Alexandre Denlofeu, Sebastià Gasch, Josep Granyer, Lluís Muntanyà, Joan Ors, Joan Rebull.

COS DE REDACCIÓ:

Claverol | Marc Aureli Vila
Pere Grases | Ramon Xuriguera

Cercant la solució de la crisi econòmica

La crisi que d'una manera tan angoixosa afecta la humanitat civilitzada, mou els economistes a preocupar-se per les seves causes i la seva solució. Des del camp liberal i del marxista, amb punts de vista concrets i amb teories més o menys vagues, el problema ha estat posat freqüentment damunt la taula.

Jacques Duboin amb el seu llibre "La gran revolució que ve..." l'ataca resoltament. Analitzant els afectes arriba a escatir-ne l'origen. Duboin veu la crisi actual no com formant part de les anomenades crisis cícliques, ans bé com un fenomen diferent de tots els produïts fins ara. Pel seu estudi, parteix del següent fet: a l'hora que l'abundància regna al món, els homes s'empobreixen cada dia més. Constatació paradoxal que extreu la seva raó de l'existència, en el món occidental, d'una disminució de capacitat adquisitiva. Això repercuteix sobre els preus, car els estocs s'acumulen sense que trobin qui els adquireixi. Actualment, al món civilitzat hi ha prop de 30 milions d'homes sense feina. Aquests tenen dona, fills i ascendents, podent-se calcular en 100 milions els parats que cal suprimir de l'exèrcit de consumidors.

El problema és complicat. Mentre els homes no consumeixen, els productes s'acumulen i neixen els aranzels per protegir el mercat interior. Això, però, no arranja res perquè aquest mercat també es satura. Diuen que la crisi provoca l'atur forçós. Duboin creu que és més aviat l'atur el que provoca la crisi. La causa de l'atur? Rau en la utilització cada dia més intensa de la màquina com a substitutiu del treball humà. Això podria portar a la conclusió que la culpable del desgavell és la màquina. Segons Duboin, però, no és aquesta, sinó l'home, el qual, no s'ha adaptat encara als seus progressos rapidíssims.

L'actual no és, doncs, una crisi cíclica. Els seus trets no s'assemblen de res a les conegudes fins ara. A cada aparició d'un element industrial important, s'ha produït una crisi; la introducció de nous progressos, però, han acabat resolent-la. En certa manera, aquest nivell i desnivell reposa en un joc de compensacions. Es saturen els mercats interiors i cal acudir a la capacitat adquisitiva dels veïns. Com era d'esperar, ve la conjuntura i a no tardar, la guerra. El món, sotmès al gust dels beneficis, no trobà altre mitjà de donar sortida a l'impuls dels seus negocis. Desproveir el mercat abans de resignar-se a la disminució dels guanys. Amb la manca de braços i la superioritat del consum sobre la producció, observada durant els quatre anys de guerra, hi ha una represa momentània. Novament, però, la crisi es presenta amb caràcters alarmants. El món està saturat de productes i els homes cada dia tenen menys possibilitats de trobar feina. Els industrials se'n defensen cremant les mercaderies, llançant-les a la mar. Això s'efectua mentre existeixen 100 milions de persones que no poden adquirir per manca de mitjans. D'aquest estat de coses en resulta una conclusió terminant: que el problema resta insoluble en l'organització actual de la societat.

On és, doncs, la solució? Duboin la veu en la conciliació entre el progrés social i el progrés científic, atès que el primer es troba molt endarrerit en relació al segon. Les estadístiques mundials en el sentit de demostrar l'augment de producció acusat per aquest progrés i el nombre d'homes empleats en el mateix, són aclaparadors. Mentre la producció augmenta en quantitats fabuloses, els braços sense treball creixen acceleradament també. "Es pot dir que la humanitat, durant segles i més segles, ha marxat a la conquesta de l'energia; després, bruscament, en un espai de temps quaranta vegades més curt, n'ha posseït quaranta vegades més. Heus ací la causa del desgavell actual dels homes i de les coses, car el nostre règim social no ha tingut compte d'aquesta evolució inaudita." Aquesta afirmació ve completada per aquesta alta: Durant 60 segles l'home lluita contra l'escassetat; quan deserta les energies que dormien a la naturalesa i les utilitza, es produeix una abundància i no troba altre mitjà per contrarestar els seus estralls que anar contra ella per tal de tornar a l'escassetat que és la que fa guanyar diners. La conclusió és fatal, car "qualsevol que sigui el règim nou que vingui, no podrà ésser més estúpid que el que desapareix, per tal com crear riqueses de què els homes tenen necessitat i després destruir-les, és arribar al fons de la bestiesa humana."

La solució de Jacques Duboin radica en un ordre social en el qual l'abundància no provocarà més la misèria. La riquesa és feta per consumir-la i no per destruir-la. Terminada l'etapa de

(Passa a la pàgina 2.)

NOTES

IMPUDOR O CONFESSIO?

Un dels actes que més influència tingueren en el procés irregular de la política catalana en els darrers anys, fou l'incomprensible retirada de la minoria de la Lliga del Parlament de Catalunya. Els que prenen com a eix de totes les seves campanyes la pretesa destrucció del règim autòmic per part de les esquerres, encara no han pogut justificar aquella punyalada traïdora, mortal en la intenció, donada per uns homes que es diuen catalanistes, a l'autonomia de Catalunya. Per això és interessant subratllar els fets que de prop o de lluny puguin referir-s'hi. I en aquest sentit és significativa l'actitud de Ventosa i Calvell a les Corts de la República en el moment de la retirada de les esquerres, per mentre durés la discussió de la contra-reforma agrària. Quan retreia a les esquerres el seu propòsit de retirar-se, no recordava que, junt amb els seus companys, havia desertat del Parlament de la seva terra? No li remordia la consciència l'escamesa contra la institució cabdal catalana, mereixedora, sobretot en la seva fase inicial, quan no amor, al menys respecte, de tot catalanista? Fóra molt interessant de saber el sentit profund de les paraules de Ventosa. Eren una manifestació més de l'impudor polític regionalista o la confessió tardana d'un error i una culpa?

GRISOR I OBSEQUIS

Llegiu cada dissabte

"L'Horitzó"

Semblava que almenys els regionalistes que han adoptat la pose de tècnics especialitzats en l'art del bon Govern, farien un esforç per a demostrar l'enorme diferència que hi ha entre ells i els governants de les esquerres. Però no ha estat així; han preferit a la glòria de l'èxit la comoditat d'una passiva indolència, a l'aixafament per comparació dels seus antecessors un delicat homenatge a la gestió d'abans, per ells tan bescantada, i que ara en contrast amb la seva, sembla plena de sentit, de vigor i d'eficàcia.

Val a dir que hi ha un fet que compensa una mica aquesta grisor passiva i abandonada. Els mateixos que varen fer tants escarafalls quan les esquerres, d'acord amb una exigència democràtica, creien que els càrrecs públics calia que fossin retribuïts, ara no els han fet per a aplicar-se aquest principi, sense fer, com és natural, els comentaris d'aleshores. Però com que molts d'ells són rics, i no necessiten com els pobres esquerrans una obligada compensació al treball que tingueren que deixar, poden considerar aquestes retribucions com un luxe, i despendre-les per exemple, en banquets als periodistes.

Subscriuiu-vos

a "L'Horitzó"

PARADA DE DEFECCIONS

La defecció és lliure. Pel que es veu és un camí que sedueix sensiblement els escriptors catalans. Tot-hom recorda el cas de Josep Pla, propagandista de les idees d'esquerra, un dels puntals dels primers temps de "L'Opinió", títol que per cert suggerí el mateix, passant de cop i volta als dominis de la Lliga i fent l'apologia d'en Cambó per un plat de llienties.

No fa gaire, Josep M.* de Sagarra reproduïx el mateix pas. Aquest poeta amic dels mots grassos i de les "boutades" cíniques i heterodoxes, membre destacat i actiu d'Acció Catalana, defensor del liberalisme des de la tribuna i des la premsa, entra a les pàgines de "La Veu de Catalunya" després d'una conversió escampada als quatre vents per Manuel Brunet, un altre dels desertors del liberalisme.

L'espectacle és edificant. A l'hora que al món l'escriptor pren un partit pels problemes que commouen l'home i els seus organismes i com en un acte de sinceritat interior s'imposen l'obligació de prendre part activa en les lluites essencials i crítiques de l'esperit, els intel·lectuals catalans s'entelen en una somnolència mediocre i efectuen regressions vers els rengles d'una política caduca i des-credida. I el trist és que al fons